

Білім алушыларға «Қазақ тілі», «Қазақ тілі мен әдебиеті» пәндерінен **5–8, 10**–сыныптарда емтихан өткізу тәртібі

АҚТӨБЕ — 2026

Емтиханның мақсат, міндеттері

Мақсаты

Білім алушылардың «Қазақ тілі», «Қазақ тілі мен әдебиеті» пәндері бойынша оқу бағдарламасының көлемін меңгеру деңгейін негізгі орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты (бұдан әрі – МЖМББС) талаптарына сәйкес бағалау.

Міндеті

- Білім алушылардың білім берудің келесі деңгей материалдарын игеру дайындығын бағалау
- Функционалдық сауаттылықтарының қалыптасу деңгейлерін бағалау

Емтихан өткізу талабы

1

Тіл

Емтихан **қазақ тілінде** өтеді

2

Уақыт

Емтиханды өткізу уақыты білім беру ұйымының педагогикалық кеңесімен айқындалады (**26, 28 мамыр**). Педагогтердің емтихандағы кезекшілік кестесі білім беру ұйымының педагогикалық кеңесімен айқындалады

3

Материалдар

Академиялық адалдық қағидаттарын сақтай отырып, емтихан материалдарын **педагогтер құрастырады** және білім беру ұйымының әкімшілігі бекітеді

4

Ерекше қажеттілік

Ерекше білім қажет ететін оқушылар үшін педагогтің дайындаған **жеке білім бағдарламасы** мазмұнына сай емтихан тапсырмалары құрастырылады

Емтихан тапсырмаларының мазмұны

Қазақ сыныптары үшін

«Қазақ тілі» оқу пәні бойынша:

- Оқылым
- Жазылым
- Әдеби тіл нормаларын сақтау

«Қазақ тілі» оқу пәні бойынша рубрика

Өзге тілде оқытатын сыныптар үшін

«Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша:

- Тыңдалым
- Айтылым
- Оқылым
- Жазылым
- Тілдік бағдар

«Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша рубрика

Емтихан мазмұны — Оқылым

«ҚАЗАҚ ТІЛІ» ОҚУ ПӘНІ БОЙЫНША

Бөлімше	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	10-сынып ҚҒБ	10-сынып ЖМБ
6. Оқылым стратегияларын қолдану	5.2.6.1 — жалпы мазмұнын түсіну үшін оқу, нақты ақпаратты табу үшін оқу	6.2.6.1 — комментарий жасау, іріктеп оқу, рөлге бөліп оқу	7.2.6.1 — комментарий жасау, іріктеп оқу, зерттеп оқу	8.2.6.1 — комментарий жасау, іріктеп оқу, талдап оқу	10.2.6.1 — белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу	—
5. Мәліметтерді өңдей білу	—	—	—	—	—	10.2.5.1 — мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу

Емтихан мазмұны — Жазылым

«ҚАЗАҚ ТІЛІ» ОҚУ ПӘНІ БОЙЫНША

Бөлімше	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	10-сынып ҚҒБ	10-сынып ЖМБ
4. Эссе жазу	5.3.4.1 — эссенің кіріспе, негізгі, қорытынды бөлімдерін сақтай отырып, өзіне таныс адамды, белгілі бір мекен мен оқиғаны сипаттап не суреттеп жазу	6.3.4.1 — эссе тақырыбынан ауытқымай, абзац түрлерін жүйелі құрастырып, келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу («келісу, келіспеу» эссесі)	7.3.4.1 — эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, тақырыпқа байланысты берілген мәселенің оңтайлы шешілу жолдары немесе себептеріне өз көзқарасын жазу (дискуссивті эссе)	8.3.4.1 — эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, мәселе бойынша ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшілік тұстарын салыстыру, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе)	10.3.4.1 — қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе)	10.3.3.1 — қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе)

Емтихан мазмұны — Әдеби тіл нормаларын сақтау

«ҚАЗАҚ ТІЛІ» ОҚУ ПӘНІ БОЙЫНША

Бөлімше	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	10-сынып ҚГБ	10-сынып ЖМБ
4. Грамматикалық норма	5.4.4.1 — жұрнақ арқылы жасалған туынды сөздерді және күрделі сөздерді ауызша және жазбаша тілдесім барысында қолдану; 5.4.4.2 — зат есімдердің мағыналық түрлерін мәнмәтін аясында жалғаулар арқылы түрлендіріп қолдану; 5.4.4.3; 5.4.4.4; 5.4.4.5	6.4.4.1 — сөйлемдегі есімдіктің қызметін түсіну, есімдікті зат есім, сын есімнің орнына қолдану; 6.4.4.2 — етістіктің етіс түрлері мен салт-сабақты етістіктердің тіркесімдік мүмкіндігін ауызша және жазбаша тілдесім барысында қолдану; 6.4.4.3 — үстеудің мағыналық түрлерін ажырату, синонимдік қатарларын түрлендіріп қолдану	7.4.4.1 — етістіктің есімше, көсемше, тұйық етістік, шақ, рай түрлерін тілдесім барысында қолдану; 7.4.4.2 — еліктеуіш сөздердің мәнмәтіндегі қолданысын түсіну; 7.4.4.3 — шылау түрлерін ажырата білу, орынды қолдану; 7.4.4.4; 7.4.4.5	8.4.4.1 — сөз тіркесінің байланысу тәсілдері мен түрлері, есімді, етістікті сөз тіркестерін ажырату, қолдану; 8.4.4.2 — тұрлаулы және тұрлаусыз сөйлем мүшелерінің сөйлем жасаудағы өзіндік орнын, қызметін түсініп қолдану; 8.4.4.3; 8.4.4.4	10.4.4.1 — сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу	10.4.4.1 — сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу

«Қазақ тілі» оқу пәні бойынша рубрика

ҚАЗАҚ ТІЛІНДЕ ОҚЫТАТЫН СЫНЫПТАР ҮШІН

Дағды	Төмен көрсеткіш 1–2 балл	Орташа көрсеткіш 3–4 балл	Жоғары көрсеткіш 5 балл
Оқылым	Жалпы мазмұнын түсіну үшін оқиды, бірақ мәтіндегі нақты ақпаратты таба алмайды	Жалпы мазмұнын түсініп оқиды, нақты ақпаратты жартылай табады	Жалпы мазмұнын түсініп оқиды, нақты ақпаратты табады
Жазылым	Эссенің кіріспе, негізгі, қорытынды бөлімдерін сақтап жазуда шатастырады, өзіне таныс адамды, белгілі бір мекен мен оқиғаны сипаттап не суреттеп жазуда тақырыптан ауытқиды	Эссенің кіріспе, негізгі, қорытынды бөлімдерін сақтайды, өзіне таныс адамды, белгілі бір мекен мен оқиғаны сипаттап не суреттеп жазуда тақырыпқа қатысты мәлімет толық емес немесе жартылай қарастырылады	Эссенің кіріспе, негізгі, қорытынды бөлімдерін толық сақтайды, өзіне таныс адамды, белгілі бір мекен мен оқиғаны сипаттап не суреттеп жазады
Әдеби тіл нормалары	Сөйлемді дұрыс құрмайды, орфографиялық, пунктуациялық, стильдік қателер (8–10) жібереді	Сөйлем құрылысы дұрыс болғанымен, орфографиялық, пунктуациялық, стильдік қателер (5–7) жібереді	Сөйлемдер логика-грамматикалық жағынан дұрыс құрылады, орфографиялық, пунктуациялық, стильдік 1 қате жібереді

Емтихан мазмұны — Тыңдалым және Айтылым

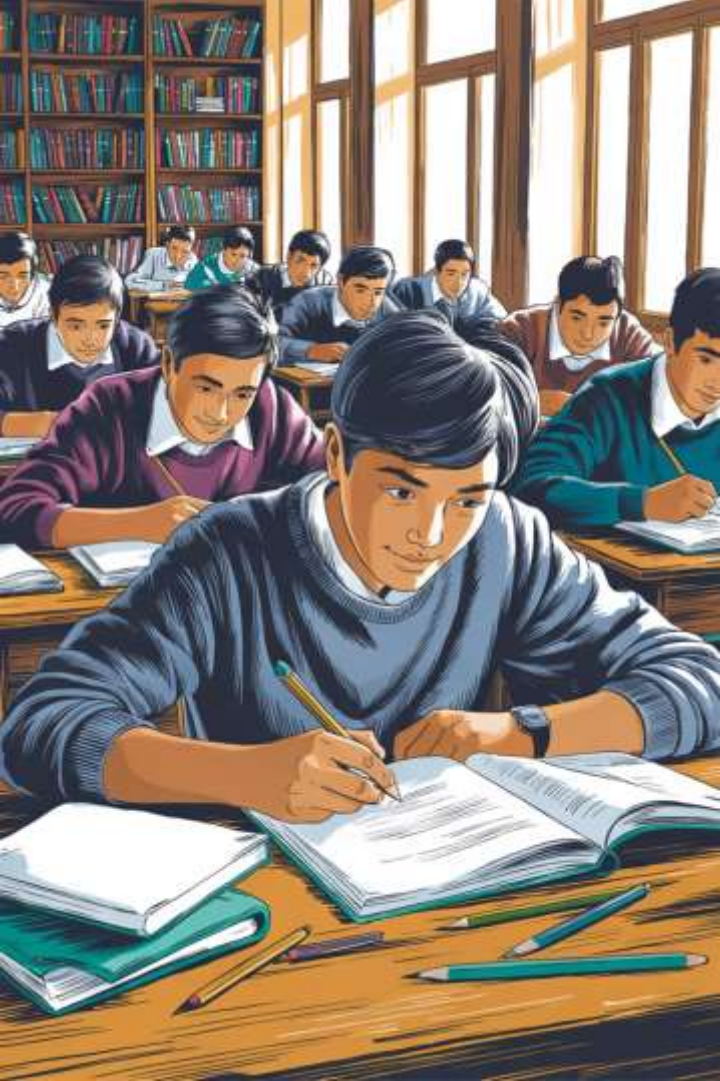
«ҚАЗАҚ ТІЛІ МЕН ӘДЕБИЕТІ» ПӘНІ БОЙЫНША

Бөлімше	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	10-сынып ҚГБ, ЖМБ
1) Тыңдалым 6. Тыңдалым материалдары бойынша жауап беру	5.1.6.1 — тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру	6.1.6.1 — тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде шынайы өмірмен байланыстырып жауап беру	7.1.6.1 — тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде өз пікірін өзгелердің пікірімен салыстыра отырып жауап беру	8.1.6.1 — тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде деректерді келтіре отырып, дәлелді жауап беру	10.1.6.1 — көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу
2) Айтылым 5. Сенімді және еркін жауап беру	5.2.5.1 — берілген сұрақты дұрыс түсініп, лайықты жауап беру, шағын диалогке қатысу	6.2.5.1 — коммуникативтік жағдаят бойынша диалогке қатысушылар өзара түсінісіп, ойларын толықтырып отыру	7.2.5.1 — диалогке қатысушылар коммуникативтік жағдаяттың талаптарына сай «сөйлеуші → тыңдаушы» позицияларын еркін ауыстыру	8.2.5.1 — пікірталасқа қатысушылар берілген тақырып бойынша өз пікірлерін сенімді дәлелдеу және қойылған сұрақтарға еркін жауап беру	10.2.1.1 — ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану

Емтихан мазмұны — Оқылым және Жазылым

«ҚАЗАҚ ТІЛІ МЕН ӘДЕБИЕТІ» ПӘНІ БОЙЫНША

Бөлімше	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	10-сынып ҚГБ, ЖМБ
3) Оқылым 3. Көркем шығармаларды оқу	5.3.3.1 — фольклорлық және шағын көлемді көркем әдеби шығармаларды түсіну, тақырыбын анықтау	6.3.3.1 — орта көлемді шығармаларды түсіну, тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	7.3.3.1 — прозалық және поэзиялық шығармалардағы кейіпкердің іс-әрекетіне немесе лирикалық кейіпкердің образын талдау	8.3.3.1 — прозалық және поэзиялық шығармалардың композициялық құрылымын анықтау, кейіпкердің іс-әрекетіне немесе лирикалық кейіпкердің образына баға беру	10.3.3.1 — әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені талдау және кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау
4) Жазылым 2. Эссе жазу	5.4.2.1 — эссе құрылымын сақтай отырып, адамды, табиғатты, белгілі бір оқиғаны сипаттап жазу	6.4.2.1 — эссе тақырыбының желісінен шықпай, әрбір абзацты жүйелі құрастырып, қажетті мазмұнын ашып жазу	7.4.2.1 — эссе құрылымы мен дамуын сақтап, көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу	8.4.2.1 — эссе құрылымы мен дамуын сақтап, тақырыпқа байланысты берілген мәселенің оңтайлы шешілу жолдарын ұсыну	10.4.2.1 — қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе)

5–10 СЫНЫП

Емтихан мазмұны «Қазақ тілі мен әдебиеті» пәні бойынша

Тыңдалым және айтылым дағдылары бойынша 5-8, 10-сыныпқа дейінгі оқу мақсаттары мен күтілетін нәтижелер.

1) ТЫҢДАЛЫМ

Тыңдалым дағдылары

5-сынып	6. Тыңдалым материалдары бойынша жауап беру — 5.1.6.1 тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру
6-сынып	5.1.6.1 тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру
7-сынып	6.1.6.1 тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде шынайы өмірмен байланыстырып жауап беру
8-сынып	7.1.6.1 тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде өз пікірін өзгелердің пікірімен салыстыра отырып жауап беру
8-сынып	8.1.6.1 тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде деректерді келтіре отырып, дәлелді жауап беру
10-сынып (ҚГБ, ЖМБ)	10.1.6.1 көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу

Айтылым дағдылары

1

5-сынып

5. Сенімді және еркін жауап беру — 5.2.5.1 берілген сұрақты дұрыс түсініп, лайықты жауап беру, шағын диалогке қатысу

2

6-сынып

6.2.5.1 коммуникативтік жағдаят бойынша диалогке қатысушылар өзара түсінісіп, ойларын толықтырып отыру

3

7-сынып

7.2.5.1 диалогке қатысушылар коммуникативтік жағдаяттың талаптарына сай «сөйлеуші → тыңдаушы» позицияларын еркін ауыстыру

4

8-сынып

8.2.5.1 пікірталасқа қатысушылар берілген тақырып бойынша өз пікірлерін сенімді дәлелдеу және қойылған сұрақтарға еркін жауап беру

5

10-сынып (ҚГБ, ЖМБ)

10.2.1.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану

Сөз таптары

5-сыныптан 10-сыныпқа дейінгі сын есім, сан есім, еліктеу сөз және етістік райлары бойынша оқу мақсаттары.

5-сынып	5.5.1.2 лексикалық мағынасы жағынан заттың түрін, түсін, сапасын білдіретін сын есімдерді ажырата білу, жазба, ауызша жұмыстарда қолдану
6-сынып	6.5.1.2 лексикалық мағынасы жағынан заттың сипатын, көлемін, салмағын, аумағын білдіретін сын есімдерді ажырата білу, жазба, ауызша жұмыстарда қолдану
7-сынып	7.5.1.2 Салыстырмалы, күшейтпелі, асырмалы шырайлардың қызметін білу, жазба, ауызша жұмыстарда қолдану
8-сынып	8.5.1.1 болжалдық және бөлшектік сан есімдерді жазба, ауызша жұмыстарда орынды қолдану; 8.5.1.2 еліктеу сөздерді ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану; 8.5.1.3 етістіктің шартты рай және бұйрық рай қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану; 8.5.1.4; 8.5.1.5
10-сынып (ҚГБ, ЖМБ)	10.5.1.1 тәуелдік жалғауды (оңаша және ортақ тәуелдеу) және көптік мәнді есімдер мен көптік жалғауларды ажырата танып, дұрыс қолдану; 10.5.1.2 сын есімнің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда орынды қолдану; 10.5.1.3; 10.5.1.4; 10.5.1.5; 10.5.1.6; 10.5.1.7

Емтихан өткізуді ұйымдастыру

«Қазақ тілі», «Қазақ тілі мен әдебиеті» пәндері бойынша білім алушының оқу үлгерімін бақылауға берілген мәтін саны, эссе тақырыптарының саны — **4 нұсқада**. Сөз саны кесте бойынша көрсетілген.

р/с	Сыныбы	Сөз саны (Қазақ тілі)	Сөз саны (Қазақ тілі мен әдебиеті)
1	5	100–110	80–90
2	6	110–120	90–100
3	7	120–130	100–110
4	8	130–140	110–120
5	10 (ҚГБ, ЖМБ)	140–150	120–130

7. Қиындық деңгейі

Эсседегі тапсырмалардың қиындығы әр сыныптың жас ерекшелігіне сай беріледі.

8. Тапсырма формасы

Білімді тексеру тапсырмасының формасы: тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым дағдыларын қолданып эссе жазады.

9. Орындау уақыты

Білімді тексеру тапсырмаларын орындау уақыты — **180 минут** (жалпы эссені жазу уақыты, берілген тапсырмаларды, оқуға жұмсалатын уақытты ескере есептелген).

«Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша рубрика

Өзге тілде оқытатын сыныптар үшін

Дағды	Төмен (1–2 балл)	Орташа (3–4 балл)	Жоғары (5 балл)
Тыңдалым	Тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде сұрақтарға қысқа жауап береді	Тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде сұрақтарға орташа жауап беру	Тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде сұрақтарға толық жауап беру
Айтылым	Берілген сұрақты дұрыс түсініп, қысқа жауап беру, шағын диалогке қатысу	Берілген сұрақты дұрыс түсініп, орташа жауап беру, шағын диалогке қатысу	Берілген сұрақты дұрыс түсініп, ашық сұрақтарға толық жауап беру, шағын диалогке қатысу
Оқылым	Фольклорлық және шағын көлемді көркем әдеби шығармалардың мазмұнын толық түсінбейді. Шығарма тақырыбын анықтай алмайды	Фольклорлық және шағын көлемді көркем әдеби шығармалардың жалпы мазмұнын түсінеді, тақырыбын анықтауда қателеседі. Өз ойын орташа деңгейде жеткізе алады	Фольклорлық және шағын көлемді көркем әдеби шығармалардың мазмұнын түсінеді, тақырыбын анықтайды
Жазылым	Эссе құрылымын сақтамайды, адамды, табиғатты, белгілі бір оқиғаны сипаттауда сөздерді орынсыз қолданады. 4–5 грамматикалық қате жібереді	Эссе құрылымын сақтай отырып, адамды, табиғатты, белгілі бір оқиғаны сипаттап жазуда 1–2 қателіктер жібереді	Эссе құрылымын сақтай отырып, адамды, табиғатты, белгілі бір оқиғаны сипаттап жазады
Тілдік бағдар	Лексикалық мағынасы жағынан заттың түрін, түсін, сапасын білдіретін сын есімдерді ажырата біледі, жазба, ауызша жұмыстарда 4–5 қате жібереді	Лексикалық мағынасы жағынан заттың түрін, түсін, сапасын білдіретін сын есімдерді ажырата біледі, жазба, ауызша жұмыстарда елеусіз 2–3 қате жібереді	Лексикалық мағынасы жағынан заттың түрін, түсін, сапасын білдіретін сын есімдерді ажырата біледі, жазба, ауызша жұмыстарда еркін қолданады

Аралық аттестаттау тапсырмаларының үлгілері

Оқыту қазақ тілінде жүргізілетін сыныптар үшін

Оқылым (1 балл)

1-тапсырма. Берілген мәтінді оқып, нақты ақпараттарды табады.

2-тапсырма. Мәтіндегі нақты ақпараттармен мәтінді мазмұндау жоспарын құрады.

Жазылым (3 балл)

«Табиғатқа саяхат туған жерді танудан басталсын» тақырыбында кіріспе, негізгі, қорытынды бөлімдерін қамтып, лексика-грамматикалық нормаларды сақтай отырып, оқылым дағдысы бойынша саяхат туралы берілген мәтіндегі оқиғаны сипаттап немесе кейіпкерді суреттеп эссе жазады.

Әдеби тіл нормалары (1 балл)

Зат есімдердің мағыналық түрлерін мәнмәтін аясында жалғаулар арқылы түрлендіріп қолданады.

Эссе мәтінінен бір зат есімді алып, септік жалғаулары арқылы түрлендіріп көрсетеді.

Бағалау критерийлері

Оқыту қазақ тілінде жүргізілетін сыныптар үшін

Оқу дағдысы	Бағалау критерийлері	Тапсырма реті	Дескриптор	Балл
Оқылым	Берілген мәтіннен нақты ақпаратты табады және мазмұндау жоспарын құрастырады.	2	— әр абзацтан нақты ақпараттарды тауып жазады (0,5 балл); — мазмұндау жоспарын құрастырады (0,5 балл).	1
Жазылым	— эссенің кіріспе, негізгі, қорытынды бөлімдерін сақтап, өзіне таныс оқиға немесе кейіпкерді сипаттап не суреттеп эссе жазады. — жазылым мәтінін орфографиялық және пунктуациялық нормаға сай жазады.	3	— эссенің құрылымын (кіріспе, негізгі, қорытынды) сақтап жазады (1 балл); — мәтіндегі оқиғаны (кейіпкерді) сипаттап не суреттеп мазмұнын толық ашады (1 балл); — орфографиялық, пунктуациялық нормаға сай жазады (1 балл).	3
Әдеби тілдің нормалары	Зат есімдердің мағыналық түрлерін мәнмәтін аясында жалғаулар арқылы түрлендіріп қолданады.	1	— мәтіннен зат есім сөзді табады (0,25 балл); — әр септіктің жалғауын дұрыс қолданады (0,25 балл); — сауатты жазады (0,25 балл); — сұрақтарын қояды (0,25 балл).	1

Білімді тексеру тапсырмалары бойынша орындалған жұмысты бағалау

Бес балдықты 30-балдыққа ауыстыру шкаласы

р/с	Сөйлесім әрекеті	Балл қою нормативі, ең жоғары балл	5-балдық шкала бойынша ең жоғары жиынтық балы	30-балдық шкала бойынша ең жоғары жиынтық балы
1	Оқылым	1-тапсырма — 0,5 балл; 2-тапсырма — 0,5 балл	1	6
2	Жазылым	— құрылымын сақтауы — 0,5 балл; — мазмұны — 2 балл; — лексика-грамматикалық норманы сақтауы — 0,5 балл	3	18
3	Әдеби тіл нормалары	1 балл	1	6
			5	30

Аралық аттестаттау тапсырмаларының үлгілері

Оқыту өзге тілдегі сыныптар үшін

Тыңдалым (0,5 балл)

Мәтін тыңдап, сұрақтарға жауап береді.

Айтылым (0,5 балл)

Тыңдаған мәтін бойынша педагогпен диалогқа түседі.

Оқылым (1 балл)

1-тапсырма. Берілген мәтінді оқып, нақты ақпараттарды табады.

2-тапсырма. Мәтіндегі нақты ақпараттармен мәтінді мазмұндау жоспарын құрады.

Жазылым (2 балл)

«Табиғатқа саяхат туған жерді танудан басталсын» тақырыбында кіріспе, негізгі, қорытынды бөлімдерін қамтып, лексика-грамматикалық нормаларды сақтай отырып, оқылым дағдысы бойынша саяхат туралы берілген мәтіндегі оқиғаны сипаттап немесе кейіпкерді суреттеп эссе жазады.

Әдеби тіл нормалары (1 балл)

Зат есімдердің мағыналық түрлерін мәнмәтін аясында жалғаулар арқылы түрлендіріп қолданады.

Эссе мәтінінен бір зат есімді алып, септік жалғаулары арқылы түрлендіріп көрсетеді.

ЕСКЕРТУ

Емтиханның Өткізілуі Бойынша Ескертулер

Педагогтің тапсырмаларды дайындау қадамдары:

Емтихан тапсырмаларын оқыту қазақ тіліндегі сыныптарда оқылым, жазылым дағдылары бойынша, оқыту өзге тілдегі сыныптарда тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым дағдыларын қамтып дайындайды:

- алынған дағды бойынша оқу мақсатын таңдайды;
- әртүрлі дереккөздерден мәтін дайындайды;
- мәтінге тапсырма құрастырады;
- дайындалған тапсырмаларға критерий, дискриптор мен рубрика құрастырылады.

Тыңдалым дағдысы бойынша

Оқу мақсатына сай таңдалған мәтінді аудиожазба түрінде алдын-ала жазып компьютерге жүктеп қоюы керек. Емтихан кезінде білім алушы мәтінді екі рет тыңдайды, тыңдалымға арналған тапсырмаларды орындайды (сұрақ-жауап, жабық тапсырмалар, тест т.б.).

Айтылым дағдысы бойынша

Білім алушыға тақырып беріледі (диалог, монолог, сұхбат т.б.).

Оқылым дағдысы бойынша

Таңдалған мәтінмен (сұрақ құрастыру, сәйкестендіру, тест, кестемен жұмыс, сөз мағынасын ашу т.б.) жұмыс жасайды.

Жазылым дағдысы бойынша

Берілетін эссе тақырыбы оқылым бойынша таңдалған мәтінмен мазмұндық байланыста болуы керек.

- !** Барлық дағды бойынша таңдалатын тақырып, мәтіндер үлгілік оқу бағдарламасында ұзақ мерзімді жоспарда көрсетілген лексикалық тақырыптармен мазмұндас болуы керек (мәтін мазмұнында дінге, саясатқа қатысты, түсінуге, қабылдауға қиын сөздер болмауы керек. МЖМББС-дағы құндылықтарға негізделген, тәрбиелік мәні бар, білім алушыға қызықты мәтіндер алынады. Сыныбына, жас ерекшелігіне сай сөз саны анық болуы керек. Мәтін мазмұны мұқият тексеріліп, алынған дереккөздер көрсетілуі қажет).

Емтиханның Өткізілуі Бойынша Ескертулер

Емтиханды өткізу қадамдары:

01

Тыңдалым дағдысы

Аудио мәтінді тыңдай отырып орындалған тапсырмалардың нәтижесі арқылы білім алушының тыңдалым дағдысы тексеріледі (өзге тілде оқытатын сыныптар үшін).

02

Айтылым дағдысы

Айтылым дағдысы бойынша білім алушыға тапсырмалар беріледі (өзге тілде оқытатын сыныптар үшін).

03

Оқылым дағдысы

Оқылым бойынша білім алушыға дайын мәтін беріледі (қазақ және өзге тілдерде оқытатын).

04

Жазылым дағдысы

Жазылым дағдысы бойынша білім алушы эссе жазады (оқылым бойынша берілетін мәтін мазмұны мен эссе тақырыбы бір-бірімен байланысты болуы керек (қазақ және өзге тілдерде оқытатын)).

05

Грамматикалық талдау

Эссе мәтініне грамматикалық талдау (ішінара дайындалған тапсырма бойынша) жасайды.

ЕСКЕРТУ

Емтиханның Өткізілуі Бойынша Ескертулер

Баға жүйесі

Күнделікке емтихан бағасын қою кезінде 30 балдық жүйеге ауыстырылады.

Талдау жұмысы

Емтихан аяқталғаннан кейін берілген кестелерді толтырады, талдау жасайды. Білім алушылардың білім сапасының көрсеткішін анықтайды. Жаңа оқу жылында білім алушылардың біліміндегі олқылықтарды жою мақсатында жұмыс жасауда емтиханның қорытынды нәтижелері басшылыққа алынады.

- Емтиханның аяқталу қорытындысы бойынша Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 бұйрығының талаптарына сай хаттама толтырылады.

